

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๔๒

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๒

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคทหารราษฎร์ปัตย์

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคทหารราษฎร์ปัตย์ เป็นพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๑ โดยได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงจำนวนกรรมการบริหารพรรคกรณีกรรมการบริหารพรรครายหนึ่งถึงแก่กรรม และตอบรับการเปลี่ยนแปลงรายการที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษากรณีโฆษกพรรคเปลี่ยนค่านำหน้าชื่อและชื่อสกุลเนื่องจากสมรสแล้ว วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับหนังสือจากพรรคทหารราษฎร์ปัตย์ ฉบับลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๒ แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๑ ที่จังหวัดเพชรบูรณ์ กำหนดระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันให้นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคทหารราษฎร์ปัตย์ ตรงกับวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๒ แต่วันดังกล่าวตรงกับวันเสาร์ซึ่งเป็นวันหยุดทำการจึงต้องถือวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นวันทำการถัดจากวันหยุดเป็นวันสุดท้ายของกำหนดระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ พรรคการเมืองที่ นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคแล้วต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อย ต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และต้องมีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน คือ ภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๒ ปรากฏว่าพรรคทหารราษฎร์ปัตย์ไม่ดำเนินการตาม มาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดไว้ จึงเป็นเหตุให้พรรคการเมืองต้องยุบไปตามมาตรา ๖๕ (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อ ศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า เมื่อพรรคทหารราษฎร์ปัตย์ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ ดำเนินการให้มีสมาชิก ตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และให้มีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง กรณีจึงต้องด้วยพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ (๕) นายทะเบียนพรรคการเมือง
ชอบที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้
อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองราชบุรีปัตย์

นายอูระ หวังอ้อมกลาง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ